

Protokół
z kontroli problemowej przeprowadzonej w Gminnym Ośrodku Pomocy Społecznej
w Czarnocinie

I. Oznaczenie jednostki podlegającej kontroli:

Gminny Ośrodek Pomocy Społecznej w Czarnocinie jest gminną jednostką organizacyjną utworzoną do realizowania zadań własnych i zleconych gminy z zakresu pomocy społecznej. Wójtem Gminy jest Pani Maria Kasperek.

Kierownikiem Gminnego Ośrodka Pomocy Społecznej w Czarnocinie jest Pani Małgorzata Pieron.

II. Imię i nazwisko, stanowisko służbowe inspektorów oraz numer i data upoważnienia do przeprowadzenia kontroli:

Kontrolę przeprowadzili pracownicy Wydziału Polityki Społecznej i Zdrowia Świętokrzyskiego Urzędu Wojewódzkiego w Kielcach:

1. Anna Kowalska - koordynator kontroli - starszy inspektor wojewódzki w Oddziale Nadzoru nad Realizacją Zadań Samorządu Gminnego na podstawie upoważnienia do kontroli nr 687/2022 z dnia 13 września 2022 roku, wydanego z upoważnienia Wojewody Świętokrzyskiego przez Panią Annę Kołomańską - Zastępcę Dyrektora Wydziału Polityki Społecznej Świętokrzyskiego Urzędu Wojewódzkiego w Kielcach.
2. Agnieszka Krzysiek - inspektor wojewódzki w Oddziale Planowania i Realizacji Budżetu Polityki Społecznej na podstawie upoważnienia do kontroli nr 688/2022 z dnia z dnia 13 września 2022 roku, wydanego z upoważnienia Wojewody Świętokrzyskiego przez Panią Annę Kołomańską - Zastępcę Dyrektora Wydziału Polityki Społecznej Świętokrzyskiego Urzędu Wojewódzkiego w Kielcach.
3. Barbara Nowak - Kierownik Oddziału Nadzoru nad Realizacją Zadań Samorządu Gminnego - na podstawie upoważnienia do kontroli nr 689/2021 z dnia z dnia 13 września 2022 roku, wydanego z upoważnienia Wojewody Świętokrzyskiego przez Panią Annę Kołomańską - Zastępcę Dyrektora Wydziału Polityki Społecznej Świętokrzyskiego Urzędu Wojewódzkiego w Kielcach

Kontrola została wpisana do *Książki kontroli Gminnego Ośrodka Pomocy Społecznej w Czarnocinie* pod poz. 3.

III. Data rozpoczęcia i zakończenia czynności kontrolnych:

Kontrolę przeprowadzono w dniu 16 września 2022 roku.

IV. Określenie przedmiotu kontroli i okresu objętego kontrolą:

Kontrolę przeprowadzono w oparciu o przepisy ustawy z dnia 15 lipca 2011 r. o kontroli w administracji rządowej (Dz. U. z 2020, poz. 224), art. 22 pkt 8 ustawy z dnia 12 marca 2004 r. o pomocy społecznej (t. j. Dz. U. z 2021 r. poz. 2268 ze zm.) oraz przepisy rozporządzenia Ministra Polityki Społecznej z dnia 9 grudnia 2020 r. w sprawie nadzoru i kontroli w pomocy społecznej (Dz. U. z 2020 r., poz. 2285).

Przedmiotem kontroli była:

Ocena realizacji wypłaty zasiłków celowych dla osób i rodzin poszkodowanych w wyniku nawałnych deszczy i gradobicia, które wystąpiły w czerwcu i sierpniu 2021 roku.

V. Opis stwierdzonego w wyniku kontroli stanu faktycznego, w tym ujawnionych nieprawidłowości oraz ich zakresu i skutków:

Z informacji przekazanych przez Panią Małgorzatę Pieron – Kierownika Gminnego Ośrodka Pomocy Społecznej w Czarnocinie wynika, że w wyniku wystąpienia niekorzystnego zjawiska atmosferycznego – nawałnego deszczu i gradu w dniu 24 czerwca i 31 sierpnia 2021 roku 9 rodzin poniosło straty w gospodarstwach domowych tj. zalane pomieszczenia mieszkalne, łazienki, korytarze, zniszczone meble, sprzęt AGD, podłogi i ściany. Do pomocy Ośrodek Pomocy Społecznej zakwalifikował i przyznał pomoc celową wszystkim rodzinom, w tym 3 rodziny otrzymały zasiłki celowe do 6000 zł oraz 6 rodzin do 200 000 zł. Wypłata należnych świadczeń do 6000 zł miała miejsce w czerwcu i w październiku 2021 roku, natomiast do 200 000 zł w październiku 2021 roku. Świadczenia wypłacane były na rachunek bankowy wskazany przez wnioskodawców. Łącznie na pomoc dla poszkodowanych w wyniku zdarzeń noszących znamiona klęski żywiołowej wydatkowano kwotę **115 350 zł**. Faktyczne wykorzystanie środków wynosiło **101 286,43 zł**.

Komisja ds. szacowania strat powstałych w wyniku klęski żywiołowej została powołana na mocy Zarządzenia Nr 79/2021 Wójta Gminy w Czarnocinie z dnia 28 czerwca 2021 roku w sprawie powołania Komisji do spraw szacowania skutków klęsk żywiołowych na terenie Gminy Czarnocin w wyniku wystąpienia niekorzystnego zjawiska atmosferycznego w dniu 24 czerwca 2021 roku.

W skład Komisji weszli: przedstawiciele Urzędu Gminy w Czarnocinie w tym pracownik posiadający uprawnienia budowlane, pracownik socjalny Gminnego Ośrodka Pomocy Społecznej w Czarnocinie, przedstawiciele Świętokrzyskiego Ośrodka Doradztwa Rolniczego w Modliszewicach oraz Świętokrzyskiej Izby Rolniczej.

Analiza dokumentacji w zakresie prawidłowości wykorzystania udzielonej dotacji pod względem jej zgodności z celowym przeznaczeniem, w tym stanem realizacji dotowanych zadań.

Pomoc udzielana była w oparciu o „Zasady udzielania, ze środków rezerwy celowej budżetu państwa na przeciwdziałanie i usuwanie skutków klęsk żywiołowych, pomocy finansowej w formie zasiłków celowych, o których mowa w ustawie o pomocy społecznej, dla rodzin lub osób samotnie gospodarujących, poszkodowanych w wyniku zdarzeń noszących znamiona klęski żywiołowej” z dnia 21 czerwca 2021 r. Ministra Spraw Wewnętrznych i Administracji.

W toku kontroli zespół inspektorów sprawdził wszystkie akta na podstawie których rodziny/osoby otrzymały pomoc o numerach decyzji:

Dec. nr 7/KŻ/1/2021; Dec.nr KŻ/III/4/2021; Dec.nr 6/KŻ/1/2021; Dec.nr KŻ/III/6/2021; Dec.nr 8/2021; Dec.nr KŻ/III/3/2021; Dec.nr 5/KŻ/1/2021; Dec.nr KŻ/III/1/2021; Dec.nr 1/KŻ/1/2021; Dec.nr 4/KŻ/1/2021; Dec.nr KŻ/III/2/2021; Dec.nr KŻ/III/2/2021/U/1 zmieniająca decyzję nr KŻ/III/2/2021; Dec.nr KŻ/III/2/2021/ZW/1 – zwrot należności w kwocie 4 163,57 zł; Dec.nr 9/2021; Dec.nr 2/KŻ/1/2021; Dec.nr 3/KŻ/1/2021; Dec.nr KŻ/III/5/2021; Dec.nr KŻ/III/5/2021/U/2 – decyzja uchylająca Dec.nr KŻ/III/5/2021 i Dec.nr KŻ/III/5/2021 ZW/2 – zwrot kwoty 9 900 zł.

W sprawdzonych teczkach znajdowały się następujące dokumenty:

- ✓ wniosek o udzielenie pomocy;
- ✓ wywiad rodzinny cz. VII;
- ✓ kopia protokołu z oszacowania zakresu i wysokości szkód w gospodarstwach domowych spowodowanych wystąpieniem niekorzystnego zjawiska atmosferycznego (protokół podpisany przez osobę zainteresowaną);
- ✓ oświadczenia o dochodach;
- ✓ zaświadczenie o wielkości gospodarstwa rolnego;
- ✓ decyzje administracyjne.

Z analizy wyżej wymienionych dokumentów wynika, że zasiłki celowe do 6 000 zł – „pomoc doraźną” przyznawano na pilne wykonanie prac i zakupy, jakie należy dokonać, aby móc zaspokoić niezbędne podstawowe potrzeby bytowe.

Na podstawie sprawdzonych akt należy stwierdzić, że pomoc do 200 000 zł na remont lub odbudowę budynku mieszkalnego/lokalu przyznawana była na podstawie protokołu oszacowania strat. Brano także pod uwagę procent zniszczeni budynku mieszkalnego/lokalu i pomoc przyznawano tylko w przypadku zniszczeń powyżej 5%. Jej wysokość nie przekraczała kwot określonych w protokole.

Pomoc przyznawano w oparciu o art. 40 ustawy z dnia 12 marca 2004 roku o pomocy społecznej, ustawę z dnia 14 czerwca 1960 r. Kodeks postępowania administracyjnego, *Zasady udzielania, ze środków rezerwy celowej budżetu państwa na przeciwdziałanie i usuwanie skutków klęsk żywiołowych, pomocy finansowej w formie zasiłków celowych, o których mowa w ustawie o pomocy społecznej, dla rodzin lub osób samotnie gospodarujących, uszkodzonych w wyniku zdarzeń noszących znamiona klęsk żywiołowych, zatwierdzonych przez Ministra Spraw Wewnętrznych i Administracji 21.06.2021 roku.* W podstawie prawnej decyzji wpisywano także upoważnienie Wójta Gminy w Czarnocinie dla Kierownika Ośrodka Pomocy Społecznej do wydawania decyzji administracyjnych.

W postanowieniu decyzji wpisywano wysokość świadczenia, sposób i termin jego realizacji. Podawano także termin i sposób rozliczenia zasiłku celowego oraz informowano, że w przypadku nie rozliczenia przyznanej kwoty mają zastosowanie przepisy postępowania egzekucyjnego w administracji.

W skontrolowanych decyzjach administracyjnych zespół inspektorów odnotował, że decyzjom, w których wypłata świadczenia realizowana była przed uprawomocnieniem się decyzji, nadawano rygor natychmiastowej wykonalności, w podstawie prawnej przywołując art. 108 kodeksu postępowania administracyjnego, informując o tym fakcie klienta w sentencji oraz w uzasadnieniu, iż decyzji nadano rygor natychmiastowej wykonalności z uwagi na jeden z powodów wymienionych w art. 108 § 1 k.p.a.

W pouczeniach decyzji informowano stronę o możliwości wniesienia odwołania do Samorządowego Kolegium Odwoławczego za pośrednictwem Ośrodka w terminie 14 dni od daty otrzymania decyzji oraz o możliwości skorzystania z art. 127a kodeksu postępowania administracyjnego, mówiącego o zrzeczeniu się prawa do odwołania wobec organu administracji publicznej, który wydał decyzję, a z dniem doręczenia organowi oświadczenia

o zrzeczeniu się prawa do wniesienia odwołania przez ostatnią ze stron postępowania, decyzja staje się ostateczna i prawomocna.

Wydatkowanie środków publicznych z rezerwy celowej budżetu państwa na wypłatę zasiłków celowych dla rodzin poszkodowanych w wyniku zdarzenia noszącego znamiona klęski żywiołowej, mających miejsce w 2021 roku.

Na podstawie decyzji Wojewody Świętokrzyskiego Gmina Czarnocin w 2021 roku otrzymała z budżetu państwa w dziale 852 „Pomoc społeczna”, rozdziale 85278 „Usuwanie skutków klęsk żywiołowych”, paragrafie 2010 „Dotacje celowe otrzymane z budżetu państwa na realizację zadań bieżących z zakresu administracji rządowej oraz innych zadań zleconych gminie (związkom gmin) ustawami” środki w łącznej wysokości 121.350 zł, po korekcie decyzji 115.350 zł, na wypłatę zasiłków celowych dla osób lub rodzin poszkodowanych w wyniku niekorzystnych zjawisk atmosferycznych noszących znamiona klęski żywiołowej, z tego:

- decyzja Nr FN.I.3111.307.2021 z dnia 29 czerwca 2021 roku na kwotę 48.000 zł, z przeznaczeniem na zdarzenie, które miało miejsce w dniach 24 i 25 czerwca 2021 r. (huragan, deszcz nawalny, grad), decyzja została skorygowana decyzją Nr FN.I.3111.787.2021 z dnia 9 listopada 2021 roku zmniejszającą plan jednostki o kwotę 6.000 zł, kwota z decyzji po zmianach 42.000 zł (zasiłek do 6 tys. zł przyznawany na podstawie rodzinnego wywiadu środowiskowego został wypłacony dla 7 rodzin),

- decyzja Nr FN.I.3111.615.2021 z dnia 4 października 2021 roku – 67.350 zł (deszcz nawalny, powódź, grad, które miały miejsce w dniu 24 czerwca 2021 r., zasiłek celowy wypłacony dla 7 rodzin, z tego 1 rodzina otrzymała zasiłek celowy do 6 tys. zł, natomiast 6 rodzin otrzymało zasiłki celowe do 200 tys. zł.),

- decyzja Nr FN.I.3111.528.2021 z dnia 28 września 2021 roku – 6.000 zł (deszcz nawalny, powódź, które miały miejsce w dniu 31 sierpnia 2021 r., zasiłek celowy do 6 tys. zł wypłacony został dla 1 rodziny).

Przyznany plan dotacji jednostka wykorzystwała w kwocie 101.286,43 zł. Do budżetu państwa została zwrócona kwota 14.063,57 zł, z tego kwota 4.163,57 zł w dniu 25 stycznia 2022 roku, kwota 9.900 zł w dniu 5 kwietnia 2022 roku.

Rodzina, która otrzymała zasiłek celowy w wysokości 9.900 zł nie rozliczyła się z otrzymanej kwoty zasiłku celowego, w związku z powyższym otrzymała decyzję o zwrocie środków do Urzędu, rodzina złożyła odwołanie do Samorządowego Kolegium Odwoławczego. Samorządowe Kolegium Odwoławcze postanowieniem z dnia 18 sierpnia 2022 r., znak: SKO.PS-80/1041/374/2022 odmówiła przywrócenia terminu do wniesienia odwołania od decyzji Wójta Gminy, poszkodowany wniósł odwołanie po terminie.

Wojewoda pismem z dnia 23 lutego 2022 r., znak: PSZ.I.313.2.2022 wezwał gminę do zwrotu środków w kwocie 9.900 zł jako dotacji pobranej w nadmiernej wysokości. W dniu 29 marca 2022 r. zawiadomiono gminę o wszczęciu postępowania administracyjnego w sprawie zwrotu dotacji pobranej w nadmiernej wysokości. Gmina Czarnocin 5 kwietnia 2022 r. na konto Urzędu Wojewódzkiego zwróciła środki w wysokości 10.008 zł, z tego kwota 9.900 zł zwrot zasiłku celowego oraz kwota 108 zł zwrot odsetek w wysokości jak dla zaległości podatkowych. W związku z powyższym Wojewoda w dniu 12 kwietnia 2022 roku wydał decyzję umarzającą postępowanie administracyjne.

Na podstawie otrzymanych w trakcie kontroli list wypłat ustalono, że środki z dotacji każdorazowo wypłacane były w oparciu o wydawane przez Kierownika GOPS decyzje, które były podstawą do sporządzenia „List wypłat”.

Poniżej w formie tabelarycznej przedstawiono wypłaty dokonane przez GOPS w Czarnocinie.

Listy wypłat	Wyplacona kwota w zł	Data wypłaty	Liczba osób, którym wypłacono świadczenie
Lista za czerwiec 2021 r. dowód 271	42.000	30.06.2021 r.	7
Lista za październik 2021 r. dowód 422	6.000	1.10.2021 r.	1
Lista za październik 2021 r. dowód 428	67.350	8.10.2021 r.	7 (1 zasiłek celowy do 6 tys. zł, 6 zasiłków celowych do 200 tys. zł pomniejszonych o kwotę zasiłków na „pomoc doraźną”)
Razem	115.350	X	9

Ośrodek wypłacał środki w formie wypłat na konto.

Wszystkie poddane kontroli listy wypłat zawierały imię i nazwisko, adres zamieszkania, numer rachunku bankowego, datę oraz kwotę wypłaty. Wszystkie listy wypłat zawierały wymagane klauzule sprawdzono pod względem merytorycznym, sprawdzono pod względem formalnym i rachunkowym, zatwierdzono do wypłaty. Wspomniane listy zostały zatwierdzone do wypłaty przez osobę do tego uprawnioną.

Mając na uwadze opisane powyżej ustalenia dotyczące wykorzystania przez Gminę Czarnocin dotacji otrzymanej z budżetu państwa w 2021 roku na wypłatę zasiłków celowych dla rodzin poszkodowanych w wyniku zdarzenia noszącego znamiona klęski żywiołowej, mających miejsce w 2021 roku, na potrzeby bytowe, na remont, odbudowę budynku mieszkalnego lub lokalu mieszkalnego, w badanym materiale nieprawidłowości nie stwierdzono.

Wnioski z przeprowadzonej kontroli:

Zespół kontrolny nie wniósł zastrzeżeń do trybu i zasadności przyznawanych świadczeń. Pomoc finansowa z budżetu państwa w formie zasiłków celowych dla osób/ rodzin poszkodowanych w wyniku nawalnego deszczu, gradobicia została przyznana zgodnie z obowiązującymi przepisami prawa i wytycznymi MSWiA.

W aktach znajdowały się niezbędne dokumenty mające wpływ na ustalenie sytuacji bytowej osób/ rodzin ubiegających się o pomoc oraz oszacowanie szkód przez Gminną Komisję, które określały wysokość strat w budynkach mieszkalnych i stanowiły wraz z rodzinnym wywiadem środowiskowym podstawę wydania decyzji administracyjnej.

Zasiłki zostały przyznane prawidłowo w oparciu o art. 40 ust. 2 i 3 ustawy z dnia 12 marca 2004 r. o pomocy społecznej.

Decyzjom, których realizacja była przed ich uprawomocnieniem wpisywano w podstawie prawnej art. 108 k.p.a., informowano o tym osoby zainteresowane w postanowieniu, i w uzasadnieniu, że decyzji nadano rygor natychmiastowej wykonalności z uwagi na jeden z powodów wymienionych w art. 108 § 1 k.p.a.

Zespół kontrolny pozytywnie ocenił wykorzystanie przez Gminę Czarnocin dotacji otrzymanej z budżetu państwa w 2021 r. na przeciwdziałanie i usuwanie skutków klęsk żywiołowych.

VI. Ustaleń kontroli dokonano w oparciu o:

- sprawdzoną dokumentację oraz informacje i wyjaśnienia udzielone przez Kierownika Ośrodka oraz pracowników socjalnych.

Treść protokołu i wnioski wynikające z kontroli omówiono z Kierownikiem jednostki.

VII. Pouczenie o prawie i terminie zgłoszenia zastrzeżeń do ustaleń zawartych w protokole kontroli oraz o prawie do odmowy podpisania protokołu:

Kierownik jednostki podlegającej kontroli może odmówić podpisania protokołu kontroli, składając w terminie 7 dni od dnia jego otrzymania, wyjaśnienie przyczyny tej odmowy. Odmowa podpisania protokołu kontroli nie stanowi przeszkody do podpisania protokołu przez zespół inspektorów i sporządzenia zaleceń pokontrolnych. Kierownikowi jednostki podlegającej kontroli przysługuje prawo zgłoszenia, przed podpisaniem protokołu kontroli, umotywowanych zastrzeżeń dotyczących ustaleń zawartych w protokole. Zastrzeżenia zgłasza się na piśmie do dyrektora właściwego, do spraw pomocy społecznej wydziału urzędu wojewódzkiego w terminie 7 dni od dnia otrzymania protokołu. W przypadku zgłoszenia zastrzeżeń do protokołu kontroli, termin odmowy podpisania protokołu wraz z podaniem jej przyczyn biegnie od dnia doręczenia kierownikowi jednostki podlegającej kontroli stanowiska dyrektora właściwego do spraw pomocy społecznej wydziału urzędu wojewódzkiego wobec zastrzeżeń. Pisemne zastrzeżenia do ustaleń zawartych w protokole kontroli są poddawane analizie przez kontrolujący daną jednostkę zespół inspektorów (§ 17 rozporządzenia Ministra Polityki Społecznej z dnia 9 grudnia 2020 r. w sprawie nadzoru i kontroli w pomocy społecznej Dz. U. z 2020r., poz. 2285).

Protokół sporządzono w dwóch jednobrzmiących egzemplarzach, jeden egzemplarz za poświadczaniem odbioru otrzymuje Kierownik jednostki podlegającej kontroli, drugi włącza się do akt kontroli.

Protokół podpisali:

Ze strony kontrolującej:

1. Anna Kowalska *AK*
2. Agnieszka Krzysiek *AK*
3. Barbara Nowak *BN*

Ze strony kontrolowanej:

Złp. Wójta
Magdalena Pieron
Kierownik
Gminnego Ośrodka Pomocy Społecznej
GMINNY OŚRODEK
POMOCY SPOŁECZNEJ
w Czarnocinie
28-506 CZARNOCIN

Kielce, dnia 22 września 2022 r.

Data podpisania protokołu:

30.09.2022 r.

Zespół
Złp. WOJEWODY ŚWIĘTOKRZYSKIEGO
Mariusz Pasok
ZASTĘPCA DYREKTORA
WYDZIAŁU POLITYKI SPOŁECZNEJ I ZDROWIA